

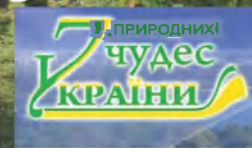
Синій Вир

Регіональний еколого-освітній часопис

Озеро Синевир - водно-болотне угіддя міжнародного значення (Рамсарська конвенція)

Озеро Синевир - одне із семи природних чудес України

Газету засновано 21 березня 2001 року

Червень, 2021 р.

№ 6 (326)

Президент підписав закон про обмеження обігу пластикових пакетів

Президент України Володимир Зеленський під час Всеукраїнського форуму «Україна 30. Екологія» підписав Закон «Про обмеження обігу пластикових пакетів на території України», який парламент ухвалив 1 червня.

«500 – стільки пакетів за рік використовує кожен українець. 20 хвилин – саме стільки, в середньому, ми користуємося пакетом. Понад 100 років – саме стільки один пакет розкладається. Декілька секунд – саме стільки потрібно часу, щоб підписати цей закон», – сказав Глава держави під час виступу на форумі.

Документ регулює обіг пластикових пакетів та має на меті стимулювати розвиток виробництва біорозкладних пластикових пакетів.

Зокрема, законом забороняється безоплатне розповсюдження пластикових пакетів (крім

біорозкладних) у роздрібній торгівлі та закладах громадського харчування. Пластикові пакети мають надаватися лише за гроші. При цьому роздрібні ціни на такі пакети не можуть бути нижчими за мінімальні ціни, які встановлює Кабінет Міністрів України.

Також передбачається обов'язкове маркування біорозкладних пластикових пакетів та встановлюються штрафи за порушення цих норм. Документ набирає чинності на наступний день після його опублікування та вводиться в дію через шість місяців з дня набрання чинності, крім окремих його положень.

Володимир Зеленський також наголосив на важливості ще одного напрямку екологічної політики – управління відходами й зазначив, що розроблений сучасний законопроект з цієї проблематики.

«На жаль, у той час, коли чимало країн вже переробляють 99% відходів, в Україні на вторинну переробку потрапляє тільки шість (відсотків. – Ред.). На сьогодні розроблено сучасний законопроект про управління відходами, який запровадить запобігання їхньому утворенню, повторне використання, переробку відходів та грамотну утилізацію», – розповів Президент

НПП «Синевир» отримав новий автомобіль

Національний природний парк «Синевир» отримав новий повнопривідний автомобіль Рено Дастер. Це стало можливим завдяки проекту «Підтримка природно-заповідних територій в Україні», що фінансується урядом Німеччини через Банк розвитку «Кредитна установа для відбудови» (KfW). Цей автомобіль стане в нагоді для здійснення функціональних обов'язків персоналу парку та ефективного виконання поставлених завдань.

Згаданим проектом передбачена подальша підтримка цільових територій, а це національні парки і заповідники Карпат. Невдовзі вони отримають автомобілі високої прохідності та уніформу. Раніше національному природному парку «Синевир» проект надав квадроцикл, фотоапарати, дрон, спікерфон, портативну камеру, сприяв підвищенню кваліфікації працівників установи тощо.

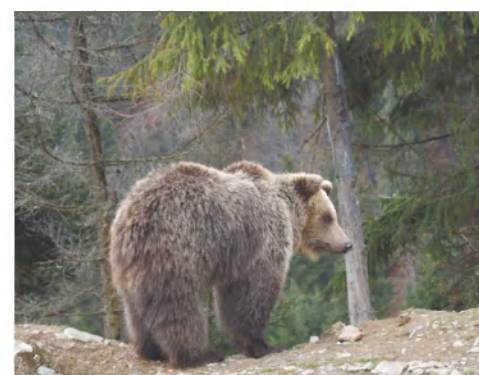
Юрій БАБІЧИН.

З турботою про бурих ведмедів

Доля бурих ведмедів, які досі утримувалися в поганих умовах, а зараз мешкають у спеціалізованому реабілітаційному центрі, що в національному природному парку «Синевир», у полі зору фахівців установи.

Водночас, не байдужими до цих тварин є й численні волонтери та громадські організації. Так, недавно Швейцарська зоозахисна організація ANIMAL RIGHTS і ГО «Надія на життя» (м. Дніпро) подарували Реабілітаційному центру бурого ведмедя хірургічний стіл. ГО «Українське об'єднання захисників тварин» надало ваги для зважування ведмедів. Добрі і небайдужі люди Оксана Шароніна, Оксана Вакулєнко та Сергій Ткаченко передали у

центр пробірки для аналізів та холодильну ветеринарну сумку. Усі ці речі неодмінно стануть в нагоді фахівцям реабілітаційного центру під час лікування ведмедів. Національний природний парк «Синевир» висловлює свою повагу та щире вдячність благодійникам.

Візит-центри підтримає німецький проєкт

У національному природному парку «Синевир» відбулася робоча зустріч директора установи Миколи Дербака, заступника директора Василя Росохи з керівником проєкту «Підтримка природно-заповідних територій в Україні» Міхаелем Бромбахером та архітектором Олегом Петришиним.

На зустрічі обговорено ряд важливих питань щодо фінансування проєктом завершення будівництва візит-центру в Реабілітаційному центрі бурих ведмедів, ремонту будівлі візит-центру біля Музею лісосплаву та ремонту адмінбудівлі Квасовецького ПОНДВ. Учасники робочої групи відвідали згадані об'єкти, оглянули вже зроблене і безпосередньо на місці обговорили деталі подальших робіт.

Відбулися ГІС-тренінги

У НПП «Синевир» відбулися ГІС-тренінги в рамках проєкту «Підтримка природно-заповідних територій в Україні». Працівники парку вчилися створювати цифрові карти, які наочно демонструють важливі дані природоохоронної діяльності: зонування території, поширення червонокнижних видів, розміщення рекреаційних об'єктів, лісотаксаційні дані.

Для створення таких карт учасників вчили використовувати програмне забезпечення географічних інформаційних систем (ГІС) на прикладі некомерційного програмного забезпечення QGIS.

Окрім лекційного курсу було проведено практичні роботи, зокрема, щодо збору польової інформації: маршрутів, створення та фотофіксація точок спостереження, введення атрибутивних даних та ін. в мобільному додатку Locus Map.

Федір МАТІЧИН,
начальник відділу рекреації
НПП «Синевир».

Відпрацьовували гасіння пожеж

Недавно працівники НПП «Синевир» та рятувальники підрозділу ДСНС провели спільні навчання з ліквідації умовної пожежі в природних екосистемах.

Метою навчання є визначити ступінь готовності підрозділів до виконання покладених на них завдань та вдосконалити практичні навички керівного складу з управління діями організацій, установ і об'єктів району, пов'язаних з пожежами в лісових масивах.

За тактичним задумом навчань, на території урочища сталося загорання відходів з подальшою загрозою пожежі в лісовому масиві. Першими до гасіння приступили працівники НПП «Синевир», згодом, за кілька хвилин, їм на допомогу прибули рятувальники державного пожежно-рятувального поста с. Синевир.

На виконання поставленого завдання було відведено 60 хвилин, протягом яких треба було провести всі необхідні заходи для повної ліквідації пожежі. До навчання було залучено дві одиниці техніки та 25 чоловік особового складу.

Пожежні бригади добре впоралися із поставленими завданнями. Подібні навчання

планують проводити і надалі, щоб вдосконалювати професійні навички. До речі, з приходом весняно-літнього періоду на території парку розпочався пожежонебезпечний період. З метою оперативного та ефективного вирішення завдань захисту території парку від пожеж та забезпечення координації дій органів управління у межах території НПП «Синевир» протягом цього періоду заплановано проведення ряду заходів.

Відповідно до затвердженого Плану організаційних заходів щодо запобігання і гасіння пожеж у межах НПП «Синевир» щоденно, за даними метеорологічних станцій, визначається клас пожежної безпеки, створюються в лісових масивах мінералізовані смуги протипожежних розривів, доріг протипожежного значення, складаються графіки цілодобових чергувань у всіх конторах, кордонах, лісових будинках тощо, забезпечується щоденне патрулювання всіх урочищ та обходів.

Любов ГРЕЧИН,
фахівець відділу
еколого-освітньої роботи
НПП «Синевир».

ПАМ'ЯТКА ПРО ПРАВИЛА ПОЖЕЖНОЇ БЕЗПЕКИ В ЛІСІ

Просимо дотримуватися правил пожежної безпеки:

- не розпалюйте багаття у лісі, не кидайте непогашені сірники крім місць, що обладнані для цієї мети;
- не палить в лісі, не кидайте недопалки на землю, особливо там, де наявна суха підстилка;
- не створюйте смітники в лісі та на прилеглих землях, тим паче, не підпалюйте їх;

- не експлуатуйте техніку та автомобілі з несправною паливною та іскрогасною системою;

- не випалюйте суху рослинність;

- суворо забороняється використання в лісі піротехніки та інших вибухових і пожежонебезпечних речовин.

У разі виявлення пожежі:

- обов'язково повідомляйте про пожежу за номером 101;

- незначний вогонь спробуйте загасити водою, ґрунтом, піском, шматком цупкої незаймистої тканини, гілкою;

- якщо вогонь великий – виходьте з лісу у напрямку проти вітру;

- повідомляйте про пожежу зустрічних людей, у разі необхідності допоможіть їм покинути ліс.

Будьте пильними, неухильно дотримуйтеся, правил пожежної безпеки в лісі, адже охорона його від пожеж – суспільний обов'язок кожного члена суспільства!

**Адміністрація
НПП «Синевир».**

Запрошуємо на виставку

Одними з особливо вразливих біологічних істот є кажани, оскільки вони є ключовими елементами екосистеми, що безпосередньо відповідають за боротьбу із шкідниками сільського господарства (споживають комах). Вимирання навіть одного виду кажанів

приведе до величезних екологічних втрат та значного дисбалансу екосистеми.

Щоб привернути увагу громадськості до захисту кажанів шляхом спільного впровадження методів охорони тварин та підвищення обізнаності про них, в рамках проєкту «Підвищення екологічної обізнаності в місцевих громадах шляхом спільного збереження кажанів у природних регіонах Угорщини, Словаччини, Румунії та України», діє виставка «Повітряні акробати ночі». Ознайомитися з нею можуть усі бажаючі у приміщенні головного

офісу НПП «Синевир». Згодом ця виставка експонуватиметься в усіх навчальних закладах регіону.

Фотофакт

У візит-центрі НПП «Синевир» відбулася творча зустріч провідних українських програмістів з місцевими школярами, вчителями інформатики, представниками Синевирської ОТГ і працівниками нацпарку.

Джипінг: шкода чи користь?

Останнім часом, з розвитком туристично-рекреаційної сфери у Карпатах, спостерігаються і почастішали зовсім не традиційні види туризму. Одним з найбільш популярних сьогодні є джипінг. А з розвитком технічного прогресу людство отримало такі види транспорту (позашляховики та мотоцикли), для яких майже ніяких перешкод не існує. З метою відчуття адреналіну, значна частина відвідувачів хоче відчуття красу Карпат з вікна автомобіля чи верхи на квадроциклі або мотоциклі.

Варто пам'ятати, що неконтрольоване і безсистемне використання природних територій з такою метою суворо заборонено, вже не кажучи про природоохоронні території, тобто території природно-заповідного фонду (природні заповідники, біосферні заповідники, національні природні парки, ландшафтні парки, заказники тощо). Хоча останнім часом проєкт «Підтримка природно-заповідних територій», до якого увійшли дев'ять об'єктів природно-заповідних територій Українських Карпат, пропонує розробку такого виду рекреації на своїх територіях, де б враховувалися і ставилися на перше місце природоохоронні аспекти за принципом (є попит, то повинна бути і пропозиція), але ці ділянки маршрутів повинні бути враховані при розробці проєкту «Організація охорони відтворення і використання природних комплексів і об'єктів природно-заповідного об'єкту». Застосовуючи даний вид рекреації, який має ряд негативних наслідків на оточуюче середовище, повинен враховувати і комплексний підхід факторів, що врегульовують негативний вплив: шум в природних екосистемах;

загазованість повітря; сприяння розвитку ерозії; знищення рослинного покриву і тваринного світу; засміченість середовища; пошкодження дерев і чагарників; знищення оселищ тварин, комах тощо.

Хочемо нагадати, що існують розрахунки для оцінки масштабів шкоди, заподіяної порушенням законодавства про природно-заповідний фонд внаслідок проїзду, прольоту та посадки літальних апаратів, що затверджено Постановою Кабінету Міністрів України від 24 липня 2013 р. №541 «Про затвердження такс для обчислення розміру шкоди, заподіяної порушенням законодавства про природно-заповідний фонд», де штраф за проїзд одиниці транспортного засобу (за кожні 100 метрів): мопеда, мотоцикла, моторолера 130 грн.; спеціальної важкої транспортної техніки, квадроцикла 365 грн. У середньому за знищення видів рослинного світу передбачено штрафи: трав'яні рослини (за 1 квітку) від 11 до 27 грн.; гриби (за 1 екземпляр) 27 грн.; в разі пошкодження або знищення червонокнижного виду розмір штрафу збільшується від 10 до 20 разів; за кожний кушак або напівкушак 82 грн.; за сироростуче дерево висотою від 10 см. і вище – від 82 до 6060 грн. В середньому за знищення видів тваринного світу: риби (за 1 екземпляр) від 30 до 605 грн.; земноводні (за 1 особину) від 5 до 26 грн.; плазуни (за 1 особину) від 99 до 730 грн.; птахи (за 1 особину) від 26 до 4950 грн.; ссавці (за 1 особину) від 182 до 16500 грн.

Ми навели лише кілька фрагментів можливих порушень, які можуть мати місце при проведенні джипінгу в Карпатах. Хотілося б, щоб зі сторони органів влади та місцевого самоврядування також були вжиті заходи для попередження такого виду порушень і була співпраця з природоохоронцями.

Юрій ТЮХ,
заступник директора НПП «Синевир» з науково-дослідної роботи, кандидат біологічних наук.

Разом – задля екологічної освіти

Працівники національного природного парку «Синевир» взяли участь у робочій зустрічі «Церква та громадські організації – разом задля екологічної освіти в національних парках», яка недавно проходила в відділу екологічної освіти НПП Ужгороді. Захід відбувся в рамках проекту Союзу охорони природи Німеччини (NABU). На зустріч були запрошені делегати з об'єктів ПЗФ, екологічних підрозділів церков і релігійних організацій, а також представники НУО, освітніх організацій, органів влади та активісти громад.

Учасники зустрічі обговорили актуальні питання захисту природи Карпат – важливої складової природи Європейського континенту – об'єднаними зусиллями релігійних організацій, НУО, освітніх закладів та місцевого самоврядування на територіях природно-заповідного фонду Закарпаття.

Директор громадської організації «Інститут еколого-релігійних студій» (IRCEF) Олександр Бокотей зазначив, що формування таких просвітницьких зусиль разом заходів в освітніх установах забезпечить стійкість, мультиплікацію,

доповнить національну програму освіти для сталого розвитку в місцевих світських і релігійних школах, посилить співпрацю на основі авторитету вчителів і Церкви в селі, нацпарків і самоврядування, як приклад згуртованості суспільства.

Про еколого-освітню діяльність НПП «Синевир» розповів заступник директора нацпарку з науково-дослідної роботи, кандидат біологічних наук Юрій ТЮХ. За допомогою презентації учасники заходу мали можливість більш детально ознайомитися з роботою відділу екологічної освіти НПП «Синевир», дізнатися про особливості масових еколого-освітніх заходів з учнівською молоддю та громадськістю.

Під час робочої зустрічі для НПП «Синевир» було передано настільні екологічні ігри, які розтиражовані за ескізами фахівців відділу еколого-освітньої роботи нацпарку.

Любов ГРЕЧИН,
фахівець відділу еколого-освітньої роботи НПП «Синевир».

Вчитися граючи

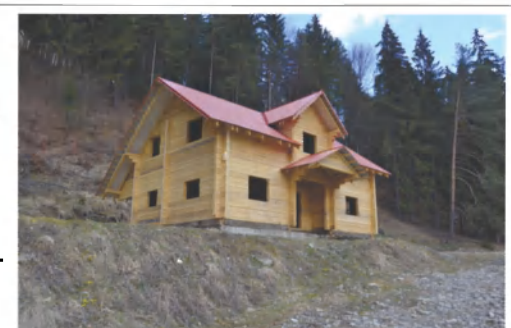
З нагоди відзначення Всесвітнього дня Землі фахівці відділу еколого-освітньої роботи НПП «Синевир» виготовили цікаві екоігри для молоді. Вчитися граючи – один з найбільш ефективних педагогічних методів.

Підготовлені матеріали передані в усі загальноосвітні школи, що знаходяться в межах національного природного парку «Синевир».

Марина ПЕЧКАН,
екскурсовод НПП «Синевир».

Фотофакт

У цьому будинку, який недавно споруджено у НПП «Синевир», розміститься туристично-інформаційний центр та офіс Вільшанського природоохоронного науково-дослідного відділення.

«Синій Вир»

Еколого-освітній часопис
Засновник і видавець громадське
об'єднання «Товариство «Синій Вир».
Свідоцтво про державну реєстрацію
Серії ЗТ №214
РЕДАКТОР
МИКОЛА ДЕРБАК
Комп'ютерна верстка та дизайн
Ігор Росоха
Газету набрано і зверстано у
видавничому центрі НПП «Синевир»

Адреса:
с. Синевир, 1626, Хустський р-н.,
Закарпатська обл., 90041
e-mail: npp-synevir@ukr.net
www.npp-synevir.net.ua
За точність наведених фактів відповідаль-
ність несуть автори матеріалів.
Листування з читачами – тільки на сторінках
газети.
Тираж 500 прим.
Зам.
Номер віддруковано у ТзОВ «Терно-Граф».
Адреса: вул. Текстильна, 18, м. Тернопіль,
46000

Календар

20 червня –

Зіслання Святого Духа

Подія Зіслання Святого Духа мала дуже велике значення для апостолів і перших християн. Вона і зараз має те саме значення і для усієї Христової Церкви. Святий Йоан Золотоустий у проповіді свято П'ятдесятниці каже: «Преласкавий Бог сьогодні наділив нас великими дарами, що їх тяжко словами висказати. Тому всі разом радіймо й, радіючи, славимо нашого Бога... Бо що з того, питаюся, що належить до нашого спасення, не було нам дане через

Святого Духа? Він нас звільнив з неволі, покликав до свободи, нас всиновив. З цього джерела (тобто Святого Духа) випливають пророцтва, благодать зіллення і все те від нього, чим Церква звикла прикрашуватися».

На стихирах великої вечірні П'ятдесятниці читаємо: «Все подає Святий Дух. Він виливає пророцтва, вдосконалює священників, невчених навчив мудрости, рибаків явив богословами, об'єднує увесь збір церковний. Утішителю, єдиносущний і співпрестольний Отцю і Синові, слава Тобі».

Святий Дух надав апостолам дар мови, дар розуміння святого Писання і дар мужності у проповіді та визнанні святої віри.

Дари Святого Духа справді великі й щедрі. Про них святий апостол Павло каже: «Плід Духа: любов, радість, мир, довготерпіння, лагідність, доброта, вірність, тихість, здержливість» (Гал. 5, 22-23). Святий Дух зійшов і на нас у таїнстві миропомазання зі своїми дарами й помазав нас на Христових борців, а наше тіло зробив своїм храмом. Про цю велику правду пригадує нам святий апостол Павло й наставляє нас, щоб ми так жили: «Хіба ж не знаєте, – каже він, – що ваше тіло – храм Святого Духа, який живе у вас? Його ж маєте від Бога, тож уже не належите до себе самих. Ви бо куплені високою ціною! Тож прославляйте Бога у вашому тілі!» (1 Кор. 6, 19-20), – anna-church.org.

Найпопулярніша екологічна стежка НПП «Синевир»

Кожного року перед початком туристичного сезону відділ рекреації проводить обстеження екологічних стежок та туристичних маршрутів. Метою обстеження є перевірка стану маршруту, а саме: інформаційне забезпечення, стан доріг, маркування, облаштування короткострокових місць відпочинку, упорядкування джерел та інше.

Недавно проведено ревізію екологічної стежки «Ур. Красний – Синевирське озеро». Протяжність екологічної стежки складає 3,2 км. Підйом лісовою стежкою до озера займає півгодини. Маршрут проходить на висоті від 850 до 1000 метрів над рівнем моря.

На екологічній стежці «Ур. Красний – Синевирське озеро» можна побачити всю красу цього краю, унікальні куточки природи, мальовничі гірські пейзажі, величні карпатські ліси, красу озера Синевир. Ця водойма розташована на висоті 989 м.н.р.м. Утворилося озеро в післяльодовиковий період (близько 10 тисяч років тому) у результаті могутнього зрушення, викликаного, можливо, землетрусом. Гірські породи зсунулися на шлях швидкого потоку, створивши природну греблю.

Озеро має форму неправильного чотирикутника. Майже посередині, наче зіниця ока, знаходиться маленький острівця. Тож не випадково Синевир називають «Морським оком». Береги озера круті, місцями стрімчасті і порослі віковими ялицями і ялинами, наче волохатими зеленими віями. Площа поверхні озера в повноводний період складає понад 7 гектарів, максимальна глибина 22 м. Озеро складається з двох ванн – північної; глибиною до 22 м, і південної – 19,5 розділених підводним кряжем, що має найбільшу глибину близько 11 м., найменшу – 1,5 м.

Надзвичайно красиве озеро на сході сонця і перед заходом, коли в його спокійному глибокому плесі, немов у гігантському дзеркалі, відбиваються навколишні гори. Не менш привабливе воно й тоді, коли з гір у його долину, нагромаджуючись, повільно спускаються хмари...

Під час відпочинку на природі варто пам'ятати прості правила, які зроблять вашу подорож цікавою і вбережуть природу від шкоди.

Отже, на території парку дозволено: відвідувати туристичні маршрути й екологічні стежки; активно відпочивати у відведених для цього місцях; фотографувати природу, спостерігати за тваринами; ставити намети у спеціально призначених місцях; збирати гриби та ягоди в дозволений період і місцях; знайомитися з місцевим побутом, традиціями, історією та природними особливостями тощо.

Ми закликаємо туристів не вчиняти наступні дії: сходити з туристичних маршрутів, екологічних стежок; підніматися в гори за несприятливої погоди; пересуватися лісом і пішохідними стежками на моторизованих транспортних засобах;

розводити вогнище в не призначених для цього місцях; палити в лісі; ламати гілки й дерева, викопувати та рвати трав'янисті рослини й куші; пошкоджувати ґрунтовий і трав'яний покрив; робити написи на деревах, скелях, камінню, інфраструктурних об'єктах (вказівниках, містках, скульптурах тощо); смітити; створювати надмірний шум, турбувати тварин; руйнувати гнізда птахів чи мурашники; убивати чи травмувати комах, плазунів, ссавців та інших тварин; ловити рибу; збирати та куштувати незнайомі гриби, ягоди і рослини.

Дотримуючись простих правил, ваш відпочинок буде вдалим і приємним.

Світлана ПЕЧКАН,
інженер відділу рекреації
НПП «Синевир».

З ювілеєм!

60-річчя святкує

Чуп Василь Іванович,
інспектор І к. Синевирсько-Полянського ПОНДВ.

Нехай життя повниться добром, новими успіхами і досягненнями у роботі, життєвою стабільністю, повагою друзів і любов'ю рідних.

*Хай будуть з вами здоров'я та сила,
Хай доля буде ласкава і щира.
Щоб ніколи не знали ви втоми,
Хай мир і злагода будуть у домі.*

Вітаємо!

Вітаємо з днем народження
Макара Василя Івановича,
начальника відділу ТО.

Бажаємо успіхів, здоров'я, радості і щастя. Нехай удача супроводжує вас у всіх справах, а в житті буде безліч цікавих і чудових подій.

*Благополуччя та достатку,
Щоб справи всі були в порядку.
Хай усміхається життя,
Та буде кращим майбуття.*

У червні святкують іменини працівники НПП «Синевир»:

Бабічин Іван Степанович,
майстер з охорони природи
Синевирсько-Полянського ПОНДВ;

Субота Василь Васильович,
інспектор І к. Острівського ПОНДВ;

Біланін Павло Михайлович,
інспектор І к. Синевирсько-Полянського ПОНДВ;

Горват Іван Степанович,
інспектор І к. Острівського ПОНДВ;

Гордійчук Оксана Василівна,
фахівець з рекреації Квасовецького ПОНДВ;

Печкан Марія Михайлівна,
фахівець з рекреації Негровецького ПОНДВ;

Підберецький Іван Іванович,
інспектор І к. Синевирсько-Полянського ПОНДВ;

Руснак Степан Степанович,
інспектор І к. Синевирсько-Полянського ПОНДВ;

Сюгай Ігор Романович, інспектор
І к. Колочавського ПОНДВ;

Маркович Василь Васильович,
сторож.

Бажаємо міцного здоров'я, успіху, добробуту, радості, любові, щастя, хорошого настрою, посмішок, яскравих вражень. Нехай тепло і затишок завжди панують у вашому домі, хай сонячне світло зігріває у будь-яку погоду, а бажання завжди здійснюються.

*Хай молодість ще довго квітне,
Усмішка сяє на вустах.
І лиш хороше, радісне, привітне,
Вам у житті перетинає шлях.*

